

APROBAT

HR. REF. B 62

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor

din data de

19. 10. 2015

Parlamentul României
Camera Deputaților
CABINET PREȘEDINTE

București, 6 Octombrie 2015

Nr. 1/3063/uf

INFORMARE

**privind vizita oficială în Republica Moldova a domnului
Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților,
împreună cu o delegație parlamentară reprezentativă,
în vederea semnării Memorandumului de Înțelegere dintre Camera
Deputaților a Parlamentului României și Parlamentul Republicii Moldova**

18-19 septembrie 2015

La invitația domnului Andrian Candu, președintele Parlamentului Republicii Moldova, în perioada de 18-19 septembrie a.c., domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a efectuat o vizită oficială în Republica Moldova, împreună cu o delegație parlamentară reprezentativă.

Scopul vizitei oficiale l-a reprezentat semnarea de către Președinții celor două foruri legislative a unui Memorandum de Înțelegere între Camera Deputaților a Parlamentului României și Parlamentul Republicii Moldova, cu privire la consolidarea cooperării interparlamentare.

Conform Memorandumului de Înțelegere, Camera Deputaților a Parlamentului României va oferi suport, transfer de expertiză, precum și asistență tehnică de specialitate în vederea realizării obligațiilor ce-i revin Republicii Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană. Totodată, părțile și-au propus să promoveze, împreună, valorile europene prin intermediul instituției parlamentare, să aibă contacte periodice la nivelul conducerii celor două foruri legislative, consultări la nivelul comisiilor permanente și al staff-ului, să colaboreze și să își coordoneze pozițiile în cadrul organizațiilor parlamentare, precum și al organismelor internaționale și regionale.

Programul vizitei oficiale la Chișinău a cuprins, o întâlnire bilaterală cu domnul Andrian Candu, președintele Parlamentului Republicii Moldova, o primire la E.S. domnul Nicolae Timofti, președintele Republicii Moldova, convorbiri cu domnul Valeriu Streleț, prim-ministru, precum și cu doamna Natalia Gherman, vice-premier și ministru al afacerilor externe și integrării europene.

Din delegația parlamentară condusă de domnul **Valeriu Ștefan Zgonea**, președintele Camerei Deputaților, au făcut parte: domnul deputat **Niculae Mircovici** (Grupul minorităților naționale), secretar al Camerei Deputaților; domnul deputat **Ionel Palăr** (PNL), chestor al Camerei Deputaților; domnul deputat **Ioan Balan** (PNL), chestor al Camerei Deputaților; domnul deputat **Marian Neacșu**, liderul Grupului parlamentar al PSD; domnul deputat **Ștefan Burlacu**, liderul Grupului parlamentar Național Democrat; domnul deputat **Aurelian Ionescu**, vicelider al Grupului parlamentar ALDE; domnul deputat **Erdei Dolóczki István** (UDMR); domnul deputat **Eugen Tomac** (neafiliat), precum și domnul **Eugen Constantin**, consilier în cadrul Cancelariei Președintelui Camerei Deputaților.

Dimensiunea parlamentară a convorbirilor

În cadrul **întrevederii dintre cei doi președinți de foruri legislative**, domnul Andrian Candu, președintele Parlamentului Republicii Moldova, a adus la cunoștința oaspeților români transformările actuale înregistrate, atât din punct de vedere politic, cât și social, precum și greutățile interne cu care se confruntă societatea în ultima perioadă. De asemenea, s-a discutat despre majoritatea parlamentară pro-europeană rezultată după ultimele alegeri și noua Alianță pentru integrare europeană (AIE3), precum și despre formarea Guvernului de la Chișinău. Totodată, părții române i s-a comunicat că Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova au o viziune comună în implementarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere și o agendă clară, care prevede acțiuni concrete cu termeni de realizare.

Discuțiile dintre cei doi înalți demnitari s-au axat, în principal, pe prioritățile pe care Parlamentul de la Chișinău și le-a fixat pentru actuala sesiune de toamnă (reformarea justiției, domeniului financiar-bancar și mass-media), pe proiectele de susținere de către România a Republicii Moldova în procesul de integrare europeană, precum și pe transferul de bune practici între cele două foruri legislative. În acest context, domnul Andrian Candu, președintele Parlamentului Republicii Moldova, a adresat părții române rugămintea de a acorda sprijin parlamentar în implementarea Acordului de Asociere, prin schimburi de experiență, expertiză și asistență tehnică de specialitate.

La rândul său, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a mulțumit pentru invitația de a efectua această vizită și a subliniat faptul că relația cu Republica Moldova reprezintă pentru România o prioritate și, din acest punct de vedere va beneficia, în continuare, de susținerea deplină a părții române în procesul de integrare europeană. În același timp, domnia sa a încurajat autoritățile de la Chișinău să avanseze în demersurile pentru realizarea reformelor, precizând că implementarea Acordului de Asociere este vitală pentru modernizarea țării și, în același timp, a apreciat că AIE3 este o formulă sigură pentru mersul înainte a Republicii Moldova către valorile europene. În acest context, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a salutat agenda ambițioasă de reforme pentru sesiunea de toamnă, pe care domnul Andrian Candu, președintele Parlamentului Republicii Moldova, a adus-o la cunoștință, menționând, totodată, că este necesară realizarea unui schimb de experți la nivel parlamentar, precum și la nivelul altor instituții de stat, pentru a fi mai ușor înțelese modalitățile de aplicare a directivelor și a legislației europene.

Domnul Președinte Zgonea a subliniat că se impune existența unui contact permanent și sincer între clasa politică și cetățenii Republicii Moldova, împreună cu

îndeplinirea angajamentelor asumate. În context, domnia sa a accentuat faptul Bruxelles-ul manifestă deschidere față de Republica Moldova, mai ales în privința domeniilor cheie care aparțin etapei de implementare a AA/DCFTA. De asemenea, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a dorit să punteze importanța luptei împotriva corupției care, după părerea domniei sale, ar trebui să rămână un obiectiv permanent prioritar. În acest sens, înaltul demnitar român a trecut în revistă câteva dintre acțiunile întreprinse de autoritățile de la București în scopul limitării acestui fenomen. La rândul său, domnul Președinte Candu a exprimat faptul că, în ceea ce privește lupta împotriva corupției, România reprezintă un exemplu bun de urmat pentru Republica Moldova.

În legătură cu semnarea Memorandumului de Înțelegere dintre Camera Deputaților și Parlamentul Republicii Moldova, domnul Președinte Valeriu Ștefan Zgonea a subliniat că acest document reprezintă dovada clară că cele două părți au în vedere o colaborare pe termen îndelungat, precum și că cele două părți doresc strângerea și aprofundarea cooperării interparlamentare, prin transfer de bune practici și expertiză în domeniu. În context, domnul Președinte Andrian Candu a fost de părere că documentul reprezintă o nouă etapă de cooperare între cele două foruri legislative și ajută la consolidarea eforturilor pe care Republica Moldova le depune în scopul integrării europene. Semnarea MoU a fost precedată de o conferință de presă susținută de cei doi Președinți de foruri legislative.

Tot în cadrul acestor convorbiri, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a adus în discuție granturile pe care România le acordă pentru modernizarea Republicii Moldova și a dat asigurări că Guvernul de la București va acorda sprijin financiar și în continuare, în toate domeniile prioritare, în special în cel energetic. În acest sens, domnia sa a afirmat că acest subiect prioritar, privind sprijinul financiar acordat de România Republicii Moldova, se va afla pe ordinea de zi a ședinței comune a celor două guverne, care va avea loc peste câteva zile, în România.

Cu această ocazie, părțile au mai discutat despre: semnarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană; liberalizarea regimului de vize; sistemul bancar și problemele existente în cadrul acestuia, fraudele bancare; reformarea justiției; obligativitatea menținerii unui dialog permanent cu și în sprijinul și interesul cetățeanului de rând, nemulțumirile cetățenilor, care par a nu mai avea încredere în reformele promise; influența rusă în mass-media, care devine din ce în ce mai semnificativă; importanța asigurării unei stabilități interne în Republica Moldova; sprijinul pe care Partidul Liberal din Republica Moldova îl acordă Alianței de guvernare în scopul atingerii obiectivului privind parcursul european; importanța relațiilor cu vecinii; noul Cod fiscal din România; creșterea volumului investițiilor românești în R. Moldova; suportul primit de gazde din partea delegației României în cadrul APCE; importanța valorificării potențialului de colaborare între cele două părți și intensificarea acestuia pe toate planurile, etc. Totodată, cu ocazia intervențiilor, gazdele au adus aprecieri pozitive cu privire la consensul politic al tuturor forțelor politice din România pentru acordarea Republicii Moldova a unui sprijin constant și constructiv, pe drumul european.

Convorbirile cu domnul Nicolae Timofti, președintele Republicii Moldova

Convorbirile ocazionate de primirea domnului Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, și a delegației parlamentare, de către **președintele Republicii Moldova** au debutat cu sublinierea importanței deosebite pe care **domnul**

Nicolae Timofti o acordă acestei întâlniri, având în vedere expertiza și transferul de know-how, în special cel interparlamentar, oferit de România. Cu această ocazie, domnia sa a mulțumit părții române pentru contribuția la semnarea Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu UE. În timpul acestor convorbiri, domnul Nicolae Timofti, președintele Republicii Moldova, a insistat asupra necesității accelerării activității Comisiei comune de integrare europeană dintre cele două Parlamente (CCIE). De asemenea, domnia sa a subliniat că Republica Moldova se sprijină pe România în ceea ce privește proiectele energetice (electricitate, gaz) și că va depune toate eforturile pentru a se realiza interconectarea cu România, în scopul reducerii dependenței energetice existente în prezent. Totodată, domnul Președinte Timofti a dorit să adreseze părții române mulțumirile sale pentru sprijinul acordat de țara noastră în toate domeniile importante, precum sănătatea, învățământul, comunicațiile, cultura, dezvoltarea regională, etc.

Domnul Președinte Timofti a adus în discuție și protestul organizat la Chișinău de Platforma DA, fiind de părere că protestatarii au, totuși, intenții bune. De asemenea, domnia sa a adus la cunoștința oaspeților situația grea pe care domeniul bancar o traversează în prezent, având drept consecințe nemulțumiri importante înregistrate în rândul cetățenilor. Totodată, domnia sa a exprimat dorința ca mass-media românească să fie mai prezentă în Republica Moldova.

La rândul său, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a reiterat faptul că România va sprijini continuu Republica Moldova în parcursul său european, pe toate planurile, atât la nivel legislativ, cât și guvernamental, și a subliniat faptul că țara noastră susține, în mod special, cele două obiective principale ale țării gazdă, acelea cu privire la economie și la minimizarea dependenței energetice, pe lângă toate celelalte obiective din domenii de actualitate care au un impact direct asupra cetățenilor. În acest context, domnia sa a subliniat importanța implementării măsurilor necesare înfăptuirii reformelor și a afirmat că este nevoie de voință politică pentru reducerea fenomenului corupției, astfel încât să fie înregistrată o stabilitate a mediului de afaceri, iar investitorii străini să vină și să investească cu încredere în Republica Moldova. Totodată, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a subliniat că în toată această perioadă, este imperios necesar să existe un dialog constructiv al autorităților de la Chișinău cu cetățenii nemulțumiți. De asemenea, domnia sa a reamintit deschiderea pe care Bruxelles-ul o manifestă față de Guvernul de la Chișinău, mai ales prin prisma faptului că Republica Moldova a dat un semnal clar în cadrul PaE, în ceea ce privește obiectivele propuse în plan extern.

Cu privire la proiectul de interconectare a Republicii Moldova la sistemul energetic românesc, domnul Președinte Valeriu Ștefan Zgonea a afirmat că țara noastră sprijină acest obiectiv și, în acest sens, a subliniat că este necesară existența unei voințe politice pragmatice la Chișinău.

Dimensiunea guvernamentală a convorbirilor

Cu ocazia întrevederii cu **domnul Valeriu Streleț, prim-ministrul Republicii Moldova**, înaltul demnitar de la Chișinău a ținut, la rândul său, să sublinieze ajutorul pe care România l-a acordat și continuă să îl acorde, în permanență, Republicii Moldova și, totodată, a adus la cunoștința oaspeților greutățile cu care guvernul de la Chișinău se confruntă în prezent. În același timp, domnia sa a vorbit despre progresele înregistrate de Republica Moldova în parcursul european, și a mulțumit părții române pentru sprijinul necondiționat acordat. Premierul Streleț a vorbit și despre planul de

guvernare, care este unul ambițios, despre obligațiile care îi revin în continuarea acestuia, despre dialogul cu protestatarii și despre faptul că nu "are dreptul moral de a demisiona", având niște obligații asumate, pe care trebuie să le onoreze.

Și cu această ocazie, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a adus aprecieri pentru formarea AIE3 și a afirmat că alianța are datoria să recupereze toate rămănerile în urmă. De asemenea, domnia sa adus la cunoștința Premierului Republicii Moldova decizia guvernului de la București de suplimentarea grantului acordat de țara noastră pentru logistica necesară, atât pentru domeniul apărării, cât și pentru modernizarea Parlamentului Republicii Moldova. Totodată, domnul Președinte Valeriu Ștefan Zgonea a reiterat faptul că România este dispusă să sprijine Republica Moldova în proiecte menite să conducă la obținerea reformelor în justiție, economie, precum și în domeniile sectoriale de importanță majoră, și că pentru succesul acestora este nevoie de voință politică din partea tuturor partidelor de la Chișinău. Domnul Președinte Zgonea a mai opinat că menținerea unui dialog deschis, pragmatic, constructiv cu protestatarii este deosebit de necesar. Cu această ocazie, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a trecut în revistă realizările obținute de România în plan economic și a afirmat că aceste rezultate reprezintă un atu pentru țara noastră în demersurile de susținere a Republicii Moldova la Bruxelles.

Cu această ocazie, domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, a lansat domnului Premier Valeriu Streleț propunerea de a veni la București pentru a susține în Parlamentul României un discurs cu ocazia votului care va fi dat pentru acordarea împrumutului pe care Guvernul României îl va acorda Republicii Moldova, fapt care ar putea impulsiona și investițiile românești la Chișinău. Propunerea a fost primită cu deschidere de către Prim-ministrul Streleț.

În cadrul acestei întâlniri, cei doi înalți demnitari au mai abordat subiecte referitoare la unele probleme cu care executivul de la Chișinău este nevoit să se confrunte în această perioadă, cum ar fi: creșterea prețului la energie și rămânerea în sfera de influență a Estului până la interconectarea la sistemul energetic din România, devalorizarea leului moldovenesc, negocierile R. Moldova cu FMI, deficitul bugetar existent, Banca Națională care nu poate ajuta la redresarea economiei, obiectivele propuse în programul actual de guvernare.

În intervenția sa, domnul deputat Eugen Tomac a ridicat problema reintroducerii în România a postului Moldova 1 și a primit asigurări de la Premierul Streleț că subiectul va fi inclus pe ordinea de zi a ședinței de guvern.

În cadrul întrevederii dintre domnul Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, și doamna Natalia Gherman, vice-premier și ministru al afacerilor externe și integrării europene, doamna Ministru a adus aprecieri pozitive asupra consultărilor bilaterale care au avut loc între cele două ministere de resort, a cooperării mereu ascendente pe domeniul JAI, precum și a colaborării dintre instituțiile implicate în lupta pentru combaterea corupției. De asemenea, domnia sa a făcut referiri cu privire la transferul de know-how și, în acest sens, a lansat părții române solicitări concrete în domenii precum educația, agricultura, cultura. De asemenea, Ministrul afacerilor externe și integrării europene a făcut referire la activitatea Comisiei Mixte Interguvernamentale și la programul acesteia, la planul național de implementare a Acordului de Asociere, la colaborarea și punerea de acord a legislativului cu executivul de la Chișinău, asupra măsurilor necesare care trebuie luate astfel încât până la sfârșitul anului în curs să nu mai fie înregistrate rămăneri în

urmă în procesul de implementare. Alte subiecte aduse în discuție de domnia sa au fost cele referitoare la criza politică internă și restanțele înregistrate de autoritățile de la Chișinău, dar și necesitatea extinderii proiectului SMURD pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În același timp, doamna Natalia Gherman, vice-premier și ministru al afacerilor externe și integrării europene, a fost de părere că, în Parlamentul de la Chișinău, ar trebui create două noi comisii parlamentare permanente separate, derivate din aceea care ființează în prezent și anume, o Comisie pentru politică externă și o Comisie pentru integrare europeană. În acest context, domnul Președinte Valeriu Ștefan Zgonea a lansat propunerea realizării unui schimb de experți între cele două foruri legislative, la nivelul comisiilor permanente, prin care să se ofere sprijin, expertiză și un schimb de experiență parlamentară, reiterând rolul deosebit jucat de diplomația parlamentară în completarea diplomației tradiționale.

Cu ocazia acestei vizite oficiale la Chișinău, domnului Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților, i-au fost solicitate și a acordat două interviuri (în direct la TVR Moldova, înregistrare la Radio Chișinău).

Scopul acestei vizite oficiale la Chișinău l-a reprezentat semnarea Memorandumului de Înțelegere între Camera Deputaților și Parlamentul Republicii Moldova a Parlamentului României. Potrivit documentului, partea română va oferi Legislativul de la Chișinău consultanță, expertiză și sprijin politic pentru implementarea Acordului de Asociere și apropierea de Uniunea Europeană.

Partea română a insistat atât pe combaterea corupției, esențială și pentru crearea unui mediu de afaceri favorabil investițiilor, cât și pe asigurarea independenței justiției, care trebuie să rămână obiective prioritare ale politicianilor de la Chișinău, miza fiind integrarea europeană a Republicii Moldova.

De asemenea, în cadrul discuțiilor, a fost pus un accent deosebit pe importanța voinței politice în procesul de implementare a reformelor, pe necesitatea consolidării statului de drept, precum și pe faptul că activitatea Parlamentarului trebuie să fie una în slujba cetățeanului, iar toată clasa politică din Republica Moldova trebuie să lupte pentru a crea o justiție independentă.

A fost reiterată dorința părții române de continuare a relației privilegiate cu Republica Moldova, asupra căreia există un consens covârșitor, fără echivoc și de durată, precum și de susținere fermă și necondiționată a Republicii Moldova, și prin intermediul diplomației parlamentare, a parcursului european al acesteia.

Valeriu Ștefan ZGONEA

